

SOPOTSKÁ DEKLARACE
GENERÁLNÍCH PROKURÁTORŮ VISEGRADSKÉ SKUPINY

SOPOTY, 15. KVĚTNA 2015

ÚŘAD EVROPSKÉHO PROKURÁTORA

1. Generální prokurátoři Visegradské skupiny pečlivě sledují jednání týkající se zřízení Úřadu evropského prokurátora (EPPO).
2. Generální prokurátoři si přejí zdůraznit, že – pokud jednou bude založen – EPPO by měl zavést účinnější a výkonnější rozhodování za účelem zvýšení úrovně ochrany finančních zájmů Evropské unie.
3. Generální prokurátoři volají po jasně definovaných kompetencích EPPO, aby byla zajištěna zásada právní jistoty a aby se předešlo možným konfliktům pravomocí mezi EPPO a národními orgány.
4. Generální prokurátoři jsou názoru, že současná podoba návrhu dostatečně neupravuje otázku vzájemné právní pomoci mezi EPPO a třetími státy, což může vyústit v nevyřízení žádostí EPPO o právní pomoc.
5. Generální prokurátoři využívají této příležitosti, aby se zasadili o širší rozhodovací pravomoci evropských delegovaných prokurátorů, kteří disponují nezbytnými odbornými právními znalostmi v rámci jejich národních systémů trestního práva.
6. Generální prokurátoři si přejí připomenout „sítový model“ představený maďarským generálním prokurátorem, který řešil některé z výše uvedených otázek.
7. Generální prokurátoři zdůrazňují, že v případě jakékoli budoucí ohlašovací povinnosti národních orgánů je třeba zcela jasně demonstrovat přidanou hodnotu, týkající se případů spadajících pod hranici 10 000 euro.
8. Generální prokurátoři vítají vypuštění ustanovení týkajícího se jednotného právního prostoru v návrhu nařízení o EPPO, neboť možné založení EPPO nemá za následek založení evropské trestní jurisdikce, protože EPPO bude pouze vykonávat trestní jurisdikce členských států.

ŘÍMSKÁ CHARTA

1. Generální prokurátoři Visegradské skupiny vítají Stanovisko č. 9 vydané Poradním výborem evropských prokurátorů, věnované evropským normám a zásadám týkajícím se modelu prokuratury a statutu prokurátorů, tedy tzv. Římskou chartu, která obsahuje výkladové stanovisko tvořící její nedílnou součást a ilustruje principy právního státu ve vztahu k fungování orgánů prokuratury a postavení prokurátorů, které byly vyvinuty na základě Evropské úmluvy o lidských právech a judikatury Evropského soudu pro lidská práva, a rozvinuty mnoha mezinárodními fóry.
2. Tyto standardy demokratické prokuratury by se měly odrážet i v návrhu nařízení o EPPO.
3. Generální prokurátoři přijímají s uspokojením, že výše uvedené Stanovisko č. 9 bere v úvahu odlišnosti evropských modelů prokuratury. Stanovisko bere v úvahu zásady nezávislosti a hierarchie, které jsou zásadní pro region Visegradské skupiny. Zároveň si přejí zdůraznit, že standardy fungování prokuratury a status prokurátorů v právním státě nelze v národním právním řádu měnit tak, aby to mělo za důsledek snížení úrovně záruk samostatnosti a nezávislosti prokurátorů (např. vnější záruky s ohledem na vztah s orgány moci výkonné, stejně jako vnitřní záruky s ohledem na vztah mezi nadřízenými a podřízenými prokurátory).
4. Generální prokurátoři věří, že základním faktorem stability prokuratury jako plně demokratického orgánu je jeho ústavní zakotvení. Je žádoucí, aby základní ustanovení týkající se fungování prokuratury v právním státě mělo sílu ústavního předpisu. Pouze takový právní rámec poskytuje záruky nezvratnosti procesu demokratizace prokuratury. Ústavní zakotvení dává menší prostor pro ovlivnění prokuratury změnou podmínek, v nichž tato pracuje.
5. Generální prokurátoři souhlasí, že institucionální oddělení funkce generálního prokurátora jakožto nejvyššího orgánu prokuratury byl správný krok směrem k zajištění nezávislosti prokuratury. Se zajištěním patřičných záruk v systémových ustanoveních (zejména záruky demokratického postupu volby kandidátů, kteří splňují zákonné podmínky, záruka doby funkčního období a taxativní výčet důvodů odvolání) se generální prokurátor stává garantem vnější nezávislosti prokuratury.
6. Prokuratura by měla být nezávislá na politicích, ale nesmí být vyloučena ze systému státních orgánů. Mechanismy spojení prokuratury s ostatními orgány by měly fungovat tak, aby zajistily přiměřený stupeň rovnováhy mezi nezávislosti a odpovědností generálního prokurátora v rámci plnění úkolů prokuratury.

VZTAH MEZI PROKURATUROU A POLICIÍ

1. Generální prokurátoři Visegradské skupiny jsou názoru, že pro zajištění zákonnosti vyšetřování by prokurátorům měla být obecně svěřena role dozoru, s funkcemi kontroly a monitorování vyšetřování prováděného policejními a jinými orgány. Prokurátoři by měli být v konečném důsledku odpovědní za kontrolu zákonnosti a profesionality vyšetřování, stejně jako za zajištění respektování lidských práv.
2. Generální prokurátoři zdůrazňují, že vyšetřovací pravomoci prokurátorů by měly být definovány zákonem. V obecné rovině by prokurátoři měli vyšetřovat případy, ve kterých povaha a závažnost činu, složitost důkazní situace, případné riziko podjatosti a přiznané imunity odůvodňují jejich vyšetřovací úkony.
3. Generální prokurátoři vyjadřují názor, že prokurátor by měl aktivně udělovat pokyny policii a jiným vyšetřovacím orgánům, pokud konkrétní případ vyžaduje, aby prokurátor řídil vyšetřování a podrobně určoval jeho směr. V takových případech by policie a jiné vyšetřovací orgány měly plnit své úkoly a jednat striktně podle pokynů prokurátora.
4. Vzhledem k tomu, že policie a jiné vyšetřovací orgány ve svých jurisdikcích provádí vyšetřování vždy, pokud není zákonem stanoveno jinak, a tedy vyšetřují většinu trestních případů, generální prokurátoři zdůrazňují, že policie a jiné vyšetřovací orgány by v obecné rovině měly jednat nezávisle. Zároveň pokud policie nebo jiný vyšetřovací orgán provádí nezávislé vyšetřování, trestní právo procesní by mělo prokurátorům udělit pravomoci dozoru pro zajištění zákonnosti vyšetřování.
5. Dynamika a vývoj přeshraniční kriminality, která vyžaduje mnoho forem pokročilé spolupráce v trestních věcech a nezbytnost provádění procesních úkonů a při zvažování právních předpisů jiných států, dává vzniknout potřebě zajištění profesionální specializace jak na vnější, tak i na vnitřní úrovni, zahrnující ve stejném rozsahu pracovníky prokuratury i policie a jiných vyšetřovacích orgánů.
6. Závěry přijaté na 6. konferenci generálních prokurátorů v Budapešti, konané dne 31. května 2005, týkající se vztahu mezi prokuraturou a policií, zůstávají nadále v platnosti.

Generální prokurátoři Visegradské skupiny svěřují prezentaci Sopotské deklarace Poradnímu fóru generálních prokurátorů a vedoucích činovníků prokuratur členských států Evropské unie do rukou Andrzeje Seremeta, generálního prokurátora Polské republiky, a prezentaci této deklarace Poradnímu výboru evropských prokurátorů do rukou Pétera Polta, Generálního prokurátora Maďarska.

<podpis>

.....
Jaromír ČIŽNÁR
generální prokurátor
Slovenské republiky

<podpis>

.....
Péter POLT
Generální prokurátor
Maďarska

<podpis>

.....
Andrzej SEREMET
Generální prokurátor
Polské republiky

<podpis>

.....
Pavel ZEMAN
Nejvyšší státní zástupce
České republiky